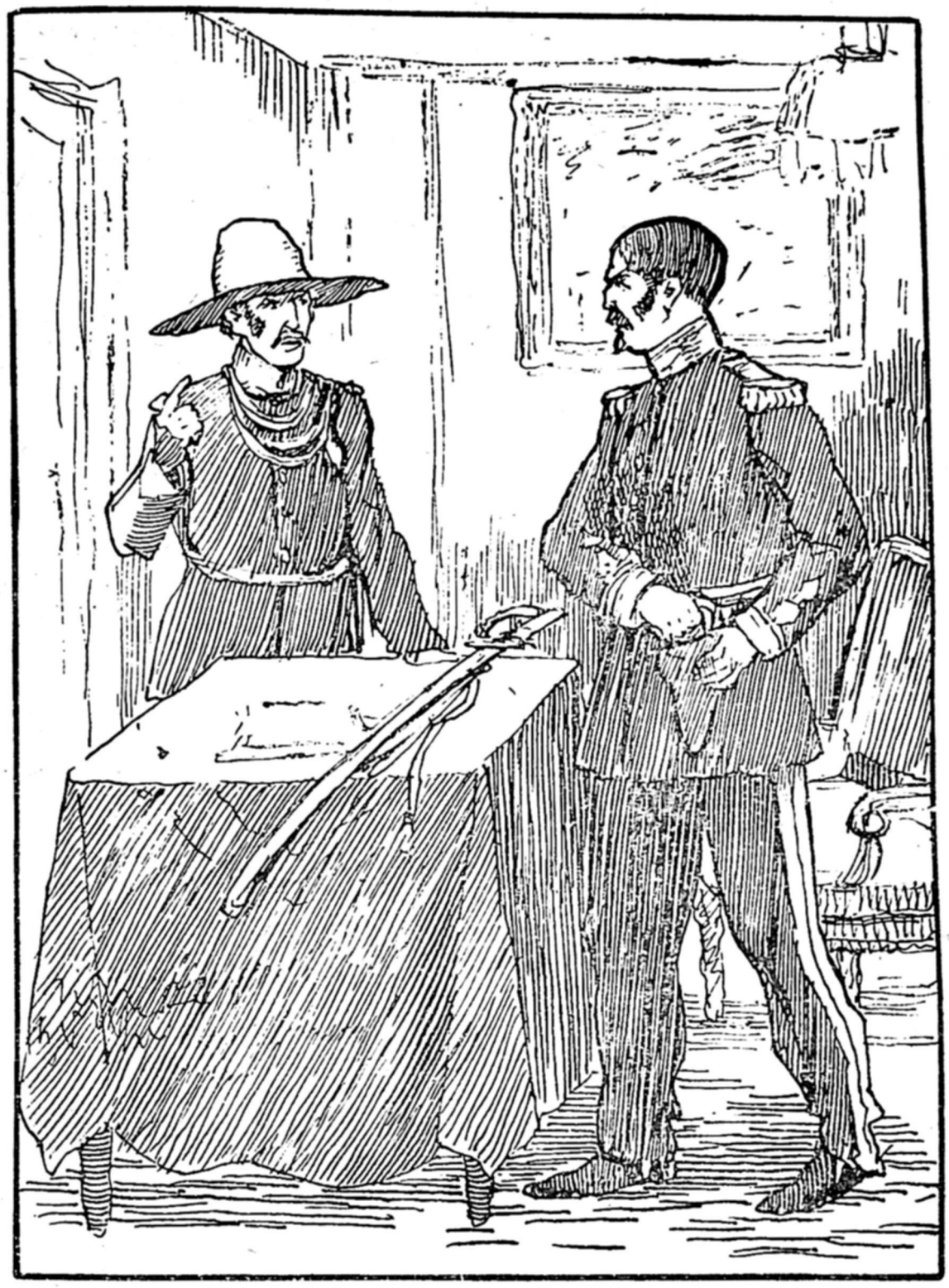

De keizer laat u roepen en verlangt u te spreken (Blz. 438).

De aanval op den San Gregorio zou op den derden Mei 's morgens te vijf uren plaats hebben, maar werd om redenen die mij niet bekend zijn, tot zeven uur uitgesteld, toen de keizer, die zich niet weinig daarover ergerde, juist op het punt stond dezen tot een anderen dag te verschuiven.

Eindelijk geschiedde de aanval met twee kolommen, die dadelijk de eerste linie van den vijand bemachtigden; doch daar men, zooals gewoonlijk, geene reservetroepen in gereedheid had, kon men de reeds behaalde overwinning niet voltooien; te meer daar de vijand versterking kreeg en alles ongedaan maakte. Dit was onze laatste poging tot doorbraak.

In La Cruz was alles weder voor den aftocht gereed voor het geval dat de vijand in de stad mocht doordringen, en de keizer, generaal Arellano en ik zagen van den koepel van La Cruz den aanval aan.

Er werd daarin weder een kogel geschoten; deze ging tusschen het hoofd van den keizer en dat van generaal Arellano door, die door een stuk muur eene lichte wonde aan het hoofd en schouder kreeg.

Ik stond achter den keizer en omvatte hem

met mijne armen, daar ik dacht dat hij getroffen was.

Een officier. die zich op het platte dak van La Cruz bevond, werd door een anderen kogel gedood.

De keizer begaf zich nu in mijn gezelschap naar de Plaza de Armas, waar talrijke gekwetsten voorbij ons heengedragen werden, en onder hen kolonel Cevallos, die eene hevige wond in de knie gekregen had, en kolonel Sauza van het bataljon Celaya, die insgelijks zeer zwaar gekwetst was en nog dienzelfden namiddag stierf.

Een soldaat van het bataljon Celaya, wiens arm door een kanonschot afgeschoten was, zoodat deze er nog maar even aanhing, kwam alleen voorbij.

Hij hief met de andere hand den gekwetsten arm in de hoogte en liet dezen aan den keizer zien. Deze gaf den dapperen soldaat een geschenk en beval dat men hem goed zou verplegen.

Het Casino,dat bij het binnenrukken van de stad het hoofdkwartier van den keizer was geweest, werd tot een hospitaal voor zwaar gekwetsten en inzonderheid voor hen, aan welke een arm of een been afgezet was, ingericht.

Generaal Mendez was hoogst ontevreden om de onbehendigheid waarmede Miramon de gevechten leidde.

Hij was zoo gebelgd dat hij zich ziek hield, zonder werkelijk ziek te zijn, en een huis op de Plaza de Independencia betrok.

Hij, zoowel als andere generaals, hoopten nog altijd dat de keizer zich aan den invloed van den opvliegenden Miramon zou onttrekken, en de keizer hoopte van zijn kant, dat de generaals middelen ter vernietiging van den vijand zouden vinden.

Op den 4n Mei werd de stad weder hevig gebombardeerd. Voor onze linie bij de Casa Blanca zag men van den kant des vijands een zeer mageren os voortdrijven die een papier tusschen de horens had.

Onze manschappen maakten jacht op hem, en vingen hem op. Op het papier stond dat men ons hierbij wat te eten zond, opdat wij nog in leven zouden zijn wanneer men ons gevangen nam.

Van onzen kant werd er een mager paard naar hen toegezonden met een papier, waarin gezegd werd, dat het hun kon dienen om ons te achterhalen wanneer wij wegtrokken.

Op den 5n Mei werd er op bevel van de republikeinsche regeering niet gevochten, want op dezen dag in het jaar 1862 waren de Franschen bij het fort Loretto voor Puebla geheel verslagen, zoodat zij deze stad moesten opgeven, zich naar Orizaba terugtrekken en daar verscheidene maanden op versterking van Frankrijk wachten.

Ik lag des namiddags in mijne kamer op mijn veldbed, terwijl verscheidene heeren een bezoek bij mij aflegden. Er vloog een kogel door eene aangrenzende zaal, rukte een pilaar in het midden daarvan omver en kwam, gelukkigerwijze daardoor in kracht verminderd, juist tegen den muur waarbij mijn veldbed stond, zonder er nochtans doorheen te dringen.

Toen ik in de kamer van den keizer werkte, kwam Lopez binnen en sprak in een hoek daarvan op fluisterenden toon eenige woorden met hem.

Het hondje des keizers, dat hij « Baby » noemde en dat voor iedereen even vriendelijk was, lag op mijnen schoot; maar zoodra het Lopez met den keizer zag fluisteren snelde het woedend op den eerstgenoemde los en was niet meer tot bedaren te brengen.

Later herinnerde de keizer mij zelf aan dit voorval.

Tegen den avond zag men eene ongehoorde beweging in het leger, en tegen half negen werd er ter viering van den dag uit alle batterijen een waarlijk ontzettend bombardement geopend.

Het was inderdaad een zonderling schouwspel, dat men uit hoofde van de duisternis de vurige lijn die iedere granaat beschreef kon volgen; en de muziek die honderd kanonnen en al de ontploffende granaten maakten was niet minder zonderling en voor zwakke zenuwen onaangenaam.

Te gelijker tijd had men de Juaristen dronken gemaakt in de hoop, dat zij in dezen toestand van kunstmatige opgewondenheid de dikwijls aangevallene brug eindelijk zouden bestormen.

In hunnen overmoed naderden zij deze tot op een afstand van vijf-en-twintig schreden, maar werden bij hoopen neergeschoten en geheel ontnuchterd en met groot verlies teruggedreven.

De keizer was op de Plaza de La Cruz, waar ook de lijfwacht en de huzaren stonden.

Het bombardement hield om tien uur op.

HOOFDSTUK IV

DE KEIZER WORDT VERRADEN EN GEVANGEN GENOMEN

Op den 6en Mei was het een dag van rust aan beide kanten.

Toen ik den keizer op zijne gewone wandeling op de Plaza de La Cruz vergezelde beklaagde hij zich bitter over Marquez en over de oneenigheid zijner generaals Het einde zijner klacht was altijd :

— 't Is een geluk, dat wij er altijd doorheen kunnen als wij willen.

Zijne sympathie voor de Mexicanen scheen een hevigen schok gekregen te hebben.

Hij sprak over Europeesche toestanden en zijne uidrukkingen over Napoleon, keizer van Frankrijk, waren juist niet zeer vleiend.

Ik bezocht Mendez, dien ik in zijn huis op de Plaza de Independencia volkomen gezond, maar in eene uiterst gevaarlijke stemming aantrof en die uitdrukkingen bezigde, welke mij ernstig beducht maakten, dat hij zijne ontevredene woorden door geweldige daden zou laten volgen.

Het was nu reeds de twee-en-zestigste dag sedert wij zoo binnen Queretaro ingesloten waren.

Op den 8n Mei vergezelde ik den keizer door de verschansingen. In de nabijheid van de kapel San Francisquito zagen wij de soldaten cactusbladeren koken en de keizer vroeg of zij kregen wat hun toekwam.

Zij zeiden dat zij het hun toekomend rantsoen muilezelvleesch, maar minder maïs, kofkie en boonen kregen.

Tusschen de kapel van San Francisquito en de Alameda hadden wij honderd-vijftig schreden vóór de linie, waar een kanon stond, een kleinen onderwal.

Toen de keizer en ik de verschansing verlieten om over het veld naar den onderwal te gaan, werd zulks dadelijk door de troepen die er tegenover stonden, bemerkt en werd er duchtig op ons gevuurd.

— Salm! blijf hier en wacht op mij, zei de keizer, waarop ik hem ten antwoord gaf :

— Maar ik kan toch Uwe Majesteit niet alleen laten gaan.

— Ja, ja, luidde het antwoord, ik beveel dat gij hierblijft.

Ik bleef dus op het veld tusschen den onderwal en de verschansing, totdat de keizer terugkwam, die niet weinig verbaasd was, dat hij mij op de plaats waar hij mij gelaten had terugvond, daar hij gedacht had dat ik wel achter de verschansing zou zijn gaan staan.

— Uwe Majesteit heeft bevolen, zeide ik, dat ik *hier* moest blijven, dus ben ik hier gebleven.

De keizer schudde het hoofd zonder iets te zeggen en wij gingen verder.

Hij stelde zich aan ieder gevaar en dat wel dikwijls heel noodeloos bloot, maar maakte zich uiterst bekommerd, wanneer dit door personen die hij gaarne mocht lijden, gedaan werd.

Op den terugweg trachtte ik den keizer te bewegen, een bezoek bij generaal Mendez af te leggen, daar ik mij, zooals ik reeds gezegd heb, beducht maakte en hoopte, dat zulk een onderscheiding een gunstig uitwerksel op den generaal zou hebben.

De keizer had hiernaar echter geene ooren en gaf mij als zijne meening te kennen, dat hij zich door het brengen van dit bezoek eenigszins zou vernederen.

Daarop antwoordde ik, dat in dezelfde kamer als Mendez de zwaar gekwetste; dappere kolonel Cevallos lag, die wel binnen een paar dagen zou sterven en wien het zeker goed zou zijn den keizer nog eens te zien.

De keizer zeide niets; maar hij ging met mij naar verscheidene plaatsen, totdat het donker werd, en daarop naar de woning van Mendez.

Toen de keizer de kamer binnentrad, begaf hij zich dadelijk naar het bed waarop Cevallos lag, gaf hem de hand en sprak tot hem eenige vriendelijke en vertroostende woorden, terwijl ik mij bij het bed van Mendez had neergezet.

Toen de keizer opstond, begaf hij zich naar de legerstede van Mendez, vroeg hem naar den staat zijner gezondheid en sprak nog eenige woorden, maar niets van beteekenis, daar de vrouw van Mendez en andere personen in de kamer waren.

Eindelijk zeide hij :

— Ik zal kolonel Salm bij u zenden, die u nog verscheidene dingen zal mededeelen.

Nadat ik den keizer naar het hoofdkwartier vergezeld had, keerde ik naar Mendez, die over het bezoek des keizers uiterst opgewonden was, terug en deelde hem mede, dat deze eindelijk besloten had, zich een doortocht door de vijandelijke gelederen te banen en

daaromtrent zijne meening wenschte te vernemen. Mendez hoopte den volgenden dag gezond genoeg te zullen zijn, om met Mejia te beraadslagen en den keizer den uitslag daarvan mede te deelen.

Op den 9ª tegen den middag kwam generaal Mendez naar mij toe. De tijding, die ik hem den vorigen dag had gebracht, had hem weder gezond en vroolijk gemaakt.

Ik deelde hem mede dat de keizer hem den volgenden dag verwachtte ter bijwoning van een krijgsraad, waarin nadere afspraken omtrent het plan zouden gemaakt worden, en wij bleven in eene vroolijke stemming onder het genot van een flesch wijn bij elkaar.

Generaal Miramon wilde op dien dag, zooals hij zich uitdrukte, de klucht hebben om aan generaal Escobedo, daar hij diens vrees voor kogels kende, een schrik op het lijf te jagen, door zijn hoofdkwartier aan den voet van den Cerro La Cantera te laten beschieten.

De kogels schenen daar inderdaad eene hevige ontsteltenis teweeg te brengen, en over de haast, waarmee alles uit het hoofdkwartier wegliep werd niet weinig gelachen.

Escobedo heeft deze grap van Miramon zeer kwalijk genomen.

Op den 10ª Mei des voormiddags deelde de keizer ridderorden uit aan soldaten en officieren, die zich in de laatste gevechten onderscheiden hadden.

De plechtigheid kon echter wegens het hevige bombardement van La Cruz niet op het plein, dat zich daarvoor bevond, plaats hebben, maar moest in het municipale gebouw gebeuren.

Des namiddags vergezelde ik den keizer op zijne gewone wandeling op de Plaza de La Cruz, ofschoon dit plein juist te dien tijde niets minder dan eene veilige wandelplaats was.

La Cruz werd niet alleen heftig met granaten en kogels beschoten, maar ook uit de huizen der stad, die reeds in vijandelijke liniën lagen, onderhield men een levendig geweervuur tegen alle personen die zich in de nabijheid van La Cruz lieten zien.

De keizer was in eene zeer droefgeestige stemming.

Acht granaten ontploften in zijne nabijheid: hij lette daar niet op en zette zijne wandeling voort, maar bemerkt dat er op eene bank voor den ingang van La Cruz verscheidene officieren zitten en onder hen Dr Basch en kapitein Von Fürsterwärther, die er plezier in hebben, een weinig met het gevaar te spelen, en zendt mij naar hen toe om hun te verzoeken zich daaraan niet zoozeer bloot te stellen.

Daar zij het nu echter waarschijnlijk strijdig met hunne eer achtten weg te gaan, terwijl de keizer zelf te midden van den kogelregen ging wandelen, bleven zij zitten en moest ik er nogmaals heengaan om hun een bepaald bevel te geven.

Toen ik terug kwam, zei de keizer tot mij op vriendelijken, bewogen toon :

— Salm! Ik zend u niet weg, want ik weet dat dit u leed zou doen; blijf maar bij mij.

Wij liepen een kwartier lang op en neer.

De keizer sprak geen enkel woord.

Granaten en kogels vielen er in ontzettende menigte om ons heen; maar geen daarvan wilde aan het stille verlangen des keizers voldoen.

Des avonds verzocht kolonel Lopez, die kommandant van La Cruz was, den keizer om de vergunning, dat de luitenant-kolonel Jablonsky met zijne cavalerie eene linie van La Cruz bij het Pantheon zou mogen bezetten, ten einde aan de infanterie wat meer rust te gunnen.

Daar de redenen welke hij hiertoe aanbracht voldoende waren, werd er aan dien wensch onmiddellijk gevolg gegeven.

Jablonsky was een geboren Mexicaan, maar, naar zijn naam te oordeelen, waarschijnlijk van Poolsche afkomst. Hij was een bijzonder vriend van Lopez en zeer met hem vertrouwd.

Op den 11ª Mei waren de levensmiddelen en de fourage nagenoeg op hun eind.

Paarden en muilezels kregen volstrekt niets meer en moesten op de pleinen der stad hun voeder zoeken, zoo goed zij konden.

Het regiment der keizerin en de lijfwachten kregen een vierde gedeelte van het gewone rantsoen.

De paarden van den keizer werden niet dan nooddruftig onderhouden van den voorraad, dien Lopez aanvoerde en voor de mijne kocht ik strooizakken waaruit ik het strooi liet nemen en klein snijden.

Er werd besloten dat men zich in den nacht van den 13ª tot den 14ª Mei met het geheele overblijfsel van ons klein leger een doortocht midden de vijandelijke gelederen zou banen *hetgeen altijd op alle punten nog zeer wel mogelijk was.*

De vijand had ons, weliswaar, geheel ingesloten, maar zijne gezamenlijke troepen tot eene dichte bezetting der liniën gebruikt, zonder eenige reserve te houden.

Mendez zeide wel, dat wij er konden op rekenen dat de helft der infanterie ons zou verlaten; maar dat deed er niet toe, want de keizer en ik zouden ongetwijfeld de Sierra Gordo bereiken; aan de troepen die den vijand in handen vielen zou niets kwaads geschieden : men zou hen eenvoudig, zooals het daar de gewoonte is, bij het leger der Juaristen indeelen, maar de generaals zou men doodschieten.

Hij verzocht mij overigens dit niet aan den keizer te zeggen, opdat deze misschien niet weder op zijn besluit zou terugkomen.

Opdat de vijand niet zou bemerken, dat wij de stad wilden verlaten, en opdat hij er alsdan niet dadelijk in zou doordringen, werd er besloten dat er de drie duizend Indianen, die zich in de stad bevonden, zouden gewapend worden en dat deze de liniën zouden bezet houden.

De kanonnen, behalve eenige veldstukken, die wij wilden meenemen, zouden door Arellano onbruikbaar gemaakt worden met uitzondering van drie à vier, die de Indianen om den vijand nog meer te misleiden op goed geluk moesten afvuren.

Evenzoo moesten zij een geweervuur onderhouden en tegen den morgen hunne geweren wegwerpen en naar hunne huizen terugkeeren.

Dat wij ons op den avond van den 14ª Mei door de vijandelijke gelederen heen wilden slaan, was slechts aan de generaals bekend en de plaats, waar wij dit zouden doen, aan niemand; want het laatstgenoemde zou in een krijgsraad, kort voor de volvoering van het plan te houden, besloten worden, opdat alle gevaar voor verraad zou voorkomen worden.

Op den avond van den 14ª was alles tot den aftocht gereed.

Het geringe overblijfsel van maïs, dat men nog had, liet de keizer onder het regiment der keizerin, de huzaren, de lijfgarde en de officieren verdeelen, opdat deze zich door een eenigszins overvloedigen maaltijd mochten sterken.

De kas des keizers werd verdeeld tusschen Pradillo, Dr Basch, Campos, Blasio, mij en Lopez. Wij droegen de goudstukken in gordels om het lijf.

Zeer laat in den avond nog kwam Lopez bij Blasio, om het geld, dat hem zou toevertrouwd worden af te halen.

Het toeval wilde, dat hem het niet in grooten getale voorhanden zilver ten deel viel, waarover hij zich, als ware dit een blijkbaar gemis van vertrouwen bitter beklaagde.

Tegen acht uur zond de keizer mij naar Lopez, om hem te vragen of alles tot den aftocht gereed was.

De heer Schwesinger vergezelde mij.

Wij troffen hem thuis en volkomen bedaard, en onbeschroomd gaf hij ten antwoord dat alle bevelen des keizers ten uitvoer gebracht waren.

Ofschoon ik vreesde dat de volvoering van ons plan door eenig verraad uitgesteld zou moeten worden, zoo kwam het mij toch niet het minst in de gedachte, dat de officier, die daar zoo onbeschroomd tegenover mij stond en dien de keizer met zijn bijzonder vertrouwen vereerde, zijn verraad reeds gepleegd had.

Kolonel Lopez liep ondertusschen de stad in. Hij was blijkbaar somber gestemd.

Met de armen over elkander gekruist met gebogen hoofd, met de vonkelende oogen naar den grond gericht, liep hij, geheel in gepeins verdiept, verder.

Hij sloeg geenszins acht op hetgene er om hem heen voorviel.

— Heidaar! Lopez! Wat loopt ge te peinzen! klonk hem plotseling eene stem in de ooren.

Het was de overste Guzman die dicht langs hem heen was geloopen zonder dat hij er iets van gemerkt had.

— Is er iets gebeurd?

— Gebeurd! zeide Lopez haastig en ontsteld.

— Wel ja?

— Neen toch niet bij mijn weet.

— Weet gij welke berichten uit Europa zijn ontvangen.

Lopez rilde door heel zijne gestalte.

— Van de keizerin? riep hij.

— Ja, die zijn mij bekend. Maar zij is niet te beklagen, zij zal niet veel geluk meer hebben in het leven. In het graf is er vrede.

— Maar wie heeft die tijding hier gebracht?

— Een deserteur.

— Der Juaristen?

— Ja, van Escobedo.

— En?

— Escobedo heeft een bericht ontvangen.

— Ja, dat is erg, sprak Lopez. Maar het is alles de schuld van den keizer.

— Lopez! riep de overste Guzman ontsteld uit. Wat zegt gij, Lopez! Heeft de keizer niet als een dapper soldaat zijn rechten verdedigd?

Lopez knikte.

Hij voelde dat hij te veel had gezegd.

— Ja, hij is dapper! sprak hij.

— En deelt hij niet vrijwillig in de ontberingen van zijn leger?

— Ook dat doet hij.

— Hij is een beter Mexicaan dan Juarez en heel zijn troep te zamen.

Lopez antwoordde niets daarop. Hij was stil en in zich zelf gekeerd.

Toen hij kort daarop Jablonsky tegenkwam nam hij deze bij den arm en liep met hem de straat af.

Om tien uur verzamelde zich de krijgsraad, waarin het punt waarop de aanval zou gedaan worden, bepaald zou worden; doch Mejia berichtte dat hij slechts 1200 geweren gereed had en nog om een uitstel van vier-en-twintig uren verzocht.

Niemand kantte zich niet tegen dit verzoek aan, ook Miramon niet die, zooals de keizer mij later mededeelde als zijne meening te kennen gaf, « dat het nog altijd tijd genoeg was om zich door de vijandelijke gelederen heen te slaan, en dat een langer verwijl dit voordeel had, dat het den vijand in slaap wiegde en zorgeloozer maakte.

De keizer wilde dat dit het laatste uitstel zou zijn en gaf het bepaalde bevel, dat het waagstuk in den nacht van den 15ª op den 16ª zou ondernomen worden.

Het was elf uren des avonds toen Lopez, geheel en al gekleed, in zijne kamer met haastige schreden op en neer liep, zijn sabel en ook zijn revolver lagen op tafel.

Naast hem lag een geldgordel met zilver gevuld dat hij uit de reiskast des keizers had gekregen.

Daar werd zachtjes op de deur geklopt.

Driftig riep hij :

— Intra!

Jablonsky trad binnen.

— Caramba! zei hij fluisterend en tuurde met schuwen blik in de kamer rond. Wat is er nu aan de hand?

— Wat?

— De keizer laat u roepen en verlangt u te spreken.

— Mij!

Lopez werd doodsbleek.

Hij stamelde :

— Om dees uur... Bij nacht!

— Zijne Majesteit heeft van die gedachten, antwoordde Jablonsky.

— Het is bijna middernacht.

— Ja, ditmaal begrijp ik zelf niet waarom het wezen kan! De keizer zal toch zijn spel niet gespeeld hebben.

— Wie is daar buiten?

— Pedro.

— Uw zwager?

— Ja, Hij heeft de wacht bij hem.

— En wat zegt hij?

— Hij beweert niets anders te weten dan dat de keizer hem gezonden heeft om u te roepen.

Lopez blikte zijn kameraad aan.

Eindelijk sprak hij met sombere vastberadenheid :

— Wat komen moet is toch niet te keeren.

Hij gespte zijn degen aan, stak zijn revolver in den holster en murmelde :

— Ik ga.

— En wanneer zij u daar houden! Wat zal het dan?

— Onzin.

— Wie weet?

— Het is niet mogelijk dat zij iets vermoeden. Breng mijn paard beneden voor de deur en laat het daar gereed staan.

— En ik?

— Hoe gij, Jablonsky?

— Ik blijf in de val zitten.

— Gij kunt uw paard ook medebrengen... Voorwaarts!... Wij mogen hem niet lang laten wachten! Hij is buitendien al achterdochtig genoeg!

Jablonsky lachte.

— En hij heeft er toch zoo weinig reden bij, zei hij spottend.

— *Vamones! Companero!* Binnen een kwartier weten wij hoe we er aan toe zijn. Wat moet er met dat geld gebeuren?

Lopez aarzelde.

Gedurende een oogenblik was het alsof hij het aan zijnen vriend wou overgeven.

Maar hij betrouwde hem zeker niet want hij gespte den gordel zelf aan en liep met haastige schreden weg.

Hij was door vrees gekweld, maar deze vervlood door de eerste woorden waarmede zijn keizer hem begroette.

Deze was uitnemend vriendelijk.

— Ik dacht wel, beste Lopez, zeide hij, dat gij nog niet zoudt slapen. Ik wil u gaarne nog een klein genoegen aandoen, want morgen zullen wij wel aan wat anders te denken hebben.

Hier, zoo liet hij daarop volgen, terwijl hij van zijn tafel een der bronzen medaliën van dapperheid nam en ze den voor hem staanden officier op de borst speette, hier, mijn beste Lopez, neem dit eereteeken dat ik u al lang heb toegedacht. Eigenlijk heeft ieder mijner dappere soldaten haar verdiend maar ik kan onmogelijk allen decoreeren.

— Uwe Majesteit is zeer genadig! stamelde Lopez ten diepste ontsteld.

— Maar daar tegenover staat een verzoek... Ik reken er vast op dat gij daaraan voldoen zult. Een ernstig verzoek Lopez.

— Behoef ik het u te verzekeren, Majesteit, dat ik daaraan voldoen zal?

— Goed! sprak de keizer.

Maximiliaan ging voor hem staan...

Hij legde hem de rechterhand op den schouder en blikte hem in de oogen :

— Hoor dan, Lopez, ik zou den vijand niet gaarne levend in handen vallen... Beloof mij. indien ik bij onze onderneming gewond mocht worden en zoo gevaar mocht loopen van gevangen genomen te worden, gij uit deernis, met een kogel een einde aan mijn leven zult maken... En aldus te zorgen dat men mij vooral niet gevangen neme! Belooft gij mij dat?

Lopez ontstelde nog meer.

— Uwe Majesteit! riep hij uit.

— Vriend Lopez!

— Wat zou Uwe Majesteit, zelf al ware zij gevangen genomen kunnen overkomen!

— Zorg dat men mij niet gevangen neme! riep Maximiliaan uit, en hij was blijkbaar zeer opgewonden.

Vooral niet gevangen... Verzeker mij op uw woord van eer dat gij mij liever zult dooden.

Lopez aarzelde...

Eene hand was hem toegestoken.

Hij durfde er de zijne niet in leggen.

— En gij zult het toch doen, niet waar, indien ik u daarom smeek, hernam de keizer Ik heb ook nog wel andere vrienden, maar ik vrees, naar ik meen niet ten onrechte, dat vooroordeel of weekhartigheid hen daarvan zouden terughouden. Geef mij uwe hand daarop, Lopez!

— Goed dan, Majesteit! antwoordde de kolonel en legde vastberaden zijne hand in die des keizers.

Een akelige gloed glom in zijne oogen.

— Uw wensch zal vervuld worden, sire, verlaat u op mij.

— Ik dank u... ik wist het wel, antwoordde de keizer bevredigd.

— En nu, mijn waarde Lopez, ga nu nog een paar uren slapen. Ik kan u de verzekering geven dat uwe belofte mij zeer gerust stelt. Ik ga nu alles, wat er ook moge gebeuren, met vast betrouwen en berusting te gemoet.

De keizer liep nog lang in zijne kamer op en neer.

In zijn voorkamer had van des avonds 10 uren af een Mexicaan maar een trouwe knaap die aan den keizer van harte verkleefd was, gewacht.

Tegen een uur was Maximiliaan te bed gegaan.

Om half drie moest Pedro Dokter Basch roepen omdat de keizer een hevige pijn in de ingewanden had gekregen.

Men sprak van vergiftiging.

Een half uur later was de toestand opnieuw verbeterd.

Het zal ongeveer half vijf geweest zijn toen de deur zachtjes geopend werd.

Pedro, die zich dadelijk daarheen wendde, zag tot zijne groote verbazing zijn zwager Jablonsky, die met zachte schreden het vertrek binnen sloop.

— Slaapt de keizer? vroeg hij fluisterend.

— Ja, antwoordde Pedro.

— Ha!

— Wat wilt gij, Antonio?

Jablonsky keek schuw om zich heen.

— Ik moet den keizer eene mededeeling doen, antwoordde hij fluisterend.

Pedro schudde het hoofd.

— Thans, Antonio?

— Ja.

— De keizer is zoo pas eerst in slaap... Hij is ongesteld geweest. Gij kunt thans niet bij hem gaan... Kom morgen terug.

— Morgen... het kan niet!

— Waarom niet!

— Het is een zeer belangrijke zaak, hernam de luitenant, en zijne oogen gingen vonkelend de kamer rond zonder zich op Pedro te vestigen. Maar weinige woorden zijn het... dan kan hij slapen!

— Maar zeg mij dan eens, beste kerel, zei de andere, die hem ondertusschen opmerkzaam en met wantrouwen had aangezien, wat

komt gij hier eigenlijk doen ? Gij komt mij zoo vreemd voor !

— Ik niets !... Wat zou ik te doen hebben ?...Maar, laat mij binnen, Pedro ! fluisterde hij hem toe. Gij zult er geen schade bij doen. Ik moet den keizer spreken.

— Wel... de vijand is in de stad en alles is toch verloren !

— De vijand ! riep Pedro ontsteld uit.

— Niet zoo luid, sprak Jablonsky. Wij mogen hem niet verschrikt maken. Ik kom zoo dadelijk terug.

— Halt, companero, zei nu de andere en greep hem bij den arm. Is de vijand werkelijk in de stad dan moet de keizer gewekt worden en moogt gij hem heel zeker uw bericht brengen. Maar, liet hij er dreigend op volgen, terwijl hij een revolver van de tafel nam, wees op uwe hoede, amigo, met u is niet alles pluis.

— Pedro ! riep Jablonsky ontsteld... Wees verstandig... alles is toch voorbij... gij moet...

— Wordt den keizer daarbinnen een haar gekrenkt... en de deur blijft open... dan schiet ik u door den kop als een dollen hond.

— Maar, Pedro ! Zijt ge waanzinnig fluisterde Jablonsky weder.

— Ik ben volkomen bij mijn verstand, amigo, antwoordde de Mexicaan. Ga nu maar heen en breng uwe boodschap maar haastig over. Hier voor de deur houd ik de wacht... levend verlaat gij de kamer niet weder, als ge booze bedoelingen hebt en als ge nog één woord spreekt, dan roep ik de wacht. Voorwaarts dus, indien gij eene boodschap hebt over te brengen.

Jablonsky beet zich op de tanden.

Hij kende den stijfhoofdigen knaap goed genoeg. Aarzelde hij, dan werd het wantrouwen van den andere nog meer gerechtvaardigd.

En met een halfluid gemompeld *Caramba!* ging hij de slaapkamer des keizers binnen.

Wel keek hij nog eens om, maar in de deur stond Pedro met den revolver in de hand...

Jablonsky greep den slapenden keizer bij den arm en schudde hem.

Tezelvertijd riep hij met luider stemme :

— Uwe Majesteit... sta op ! De vijand is in de stad.

— De vijand ? riep de keizer uit, die half gekleed op zijn bed lag terwijl hij haastig overeind rees.

— Ja, sire.

— In de stad ?

— Wij zijn verraden, Uwe Majesteit... Maak dat ge wegkomt... zoo schielijk gij kunt... ik wil de anderen gaan wekken.

Dit gezegd hebbende vloog hij naar buiten.

Pedro hevig ontsteld door het ijselijk bericht was blijven staan.

Toch heerschte er eene door niets afgebroken stilte in het ruime gebouw.

Toen ik wakker was, verhaalt prins Salm verder, was de morgenschemering van den 15ⁿ nog niet aangebroken.

Het was bij vijven.

Ik verbeeldde mij dat ik buiten mijne deur gedruisch hoorde ; maar dit bevreemdde mij niet, daar er in den morgen altijd nog al wat leven in huis placht te zijn, en aan eenig onraad dacht ik des te minder, daar ik slechts weinige uren geleden alles nagezien had en bovendien kon verwachten, dat ik, wanneer er iets bijzonders voorgevallen was, daarvan door de wachten zou onderricht zijn.

Eensklaps trad generaal Lopez mijne kamer gejaagd en opgewonden binnen, zeggende :

— Gauw ! Red het leven des keizers ! De vijand is reeds in La Cruz !

Hierop verwijderde hij zich weder, zonder een nadere verklaring te geven of eene vraag af te wachten.

Terwijl ik in allerijl mijn sabel omgespte en mijn revolver in den gordel stak, kwam de huishofmeester Grill en ontbood mij bij den keizer.

Toen ik hem wilde volgen trad Dr Basch binnen en vroeg mij « wat er te doen was ? »

— Ik moet naar den keizer ! riep ik hem toe, maak haast, want wij zijn overrompeld. Zeg aan Fürstenwärther dat hij de huzaren moet laten opzitten en voor La Cruz post doen vatten.

Toen ik bij den keizer kwam, vond ik hem aangekleed en volkomen bedaard.

Hij riep mij toe :

— Salm ! Wij zijn verraden. Ga naar beneden en laat de lijfgarde uitrukken. Wij zullen dan naar den Cerro gaan en zien hoe wij de zaak in orde brengen. Ik zal dadelijk volgen.

Ik snelde weg om op de Plaza de La Cruz te komen en was verwonderd onderweg nergens een enkele soldaat aan te treffen ; zelfs de wacht voor de deur des keizers was verdwenen.

Even stil en verlaten was ook het plein.

De afdeeling die bij den ingang van La Cruz de wacht hield was er en evenmin de afdeeling van het regiment der keizerin.

Eindelijk trof ik op het plein den kapitein Fürsterwärther aan en gaf dezen het bevel de huzaren, die op den hoek van het plein in den Meson de La Cruz gelegerd waren, alsmede de lijfwacht dadelijk te laten uitrukken.

Daarop keerde ik naar La Cruz terug.

Voordat ik den ingang, die zich in den rechterhoek bevond, nog bereikte, zag ik bij het licht van den aanbrekenden dag, dat het geschut hetwelk links van La Cruz geplant was, omvergeworpen was en dat er zeven of acht soldaten zeer voorzichtig en in eene gebogene houding van buiten door de bres kwamen en daarop vlak tegen den muur van La Cruz gingen staan.

Aan hunne angstige bewegingen bemerkte ik, dat het vijanden waren ; ook meende ik de grijze uniform der Supremos Poderos te onderscheiden.

Nu was er spoed noodig.

Ik snelde La Cruz binnen en trof den keizer, juist gereed om naar beneden te gaan, op den zevenden of achtsten trap van onderen aan.

Hij was in gewoon gewaad gekleed ; alleen had hij er uit hoofde van de koele morgenlucht een wijden paletot over aangetrokken.

Hij had zijn sabel omgegespt en hield in iedere hand een revolver. Generaal Castillo kwam vlak achter hem aan.

Ik liep naar den keizer toe, nam hem zijne pistolen af om ze te dragen, greep hem in mijne opgewondenheid bij den linkerarm en riep :

— Uwe Majesteit ! Het is meer dan tijd : de vijand is al in La Cruz.

Wij traden het portaal uit, om ons over het plein naar den Meson de la Cruz bij de huzaren te begeven.

Maar nauwelijks hadden wij eenige stappen gedaan of vijandelijke soldaten versperden ons den weg.

Ik hief onwillekeurig de revolver des keizers met mijne rechterhand omhoog ; maar de keizer maakte een afwerende beweging met de hand, en nu liet ik de revolver zakken.

Op hetzelfde oogenblik trad Lopez te voorschijn en aan diens zijde vertoonde zich de vijandelijke kolonel José Riucon Gallardo.

Deze herkende den keizer ; hij wendde zich tot zijne soldaten en zeide :

— *Que pasen, sont paisanos* (Laat hen door, 't zijn burgers).

De soldaten gingen ter zijde, en nu liepen wij hen voorbij, namelijk de keizer, Castillo, Pradillo en ik in grooten tenue, en de secretaris Blasio.

Het was blijkbaar dat men den keizer niet gevangen wilde nemen en hem den tijd geven om te ontvluchten.

Men zou het eerste zonder veel moeite hebben kunnen doen, want eenige schreden van de soldaten die ons aanhielden stond eene sterkere afdeeling.

Het geheele voorval was zoo zonderling dat ik den keizer verbaasd aankeek.

Hij begreep mijn blik en zeide :

— Ziet gij wel, dat het nooit kwaad kan wanneer men goed doet. Men vindt, weliswaar, onder twintig negentien ondankbaren ; maar toch nu en dan ook een erkentelijke. Dat heeft zich zooëven verwezenlijkt. De moeder van den vijandelijken officier die ons onverhinderd doorliet was zeer dikwijls bij de keizerin die haar vele weldaden bewezen heeft. Doe goed, Salm ! zoo dikwijls gij maar kunt !

Het was nu vrij licht geworden.

Toen wij den Meson de la Cruz voorbijkwamen, waren de huzaren nog niet gereed.

Pradillo werd naar binnen gezonden om hun te zeggen dat de keizer hen op de Plaza de la Independencia zou afwachten.

Toen wij ons daarheen begaven zagen wij dat twee ruiters van de lijfwacht ons volgden.

Castillo verzocht den keizer te paard te stijgen en naar den Cerro te rijden ; maar hij weigerde zulks en zond den eenen der ruiters naar Mejia, den anderen naar Miramon en zei hun bevel te geven, met zooveel troepen als slechts mogelijk was, naar den Cerro de la Campagne op te rukken.

Terstond daarop kwam Lopez te paard en gewapend aan.

Hij drong er bij den keizer op aan, dat hij zich naar het huis van den bankier Rubio zou begeven, waar hij veilig zou zijn : maar de keizer gaf hem ten antwoord :

— Ik wil mij niet verschuilen ! en Lopez reed weder terug.

Eensklaps, als ware het uit den grond opgerezen, stond het paard des keizers aan de hand van zijn Mexicaanschen rijknecht voor ons.

Beiden waren naar ik vermoed door Lopez zelf medegebracht, daar deze zijne misdaad van verraad blijkbaar niet wilde verergeren door het leven en de vrijheid des keizers in de waagschaal te stellen.

De keizer wachtte op de huzaren. maar deze kwamen niet, en in de plaats daarvan

zag men een vijandelijk bataljon den hoek omslaan, en onder de officieren die aan het hoofd daarvan stonden, bevond zich andermaal Lopez.

Castillo en ik bezwoeren nu den keizer te paard te stijgen; maar hij gaf op een beslisten toon ten antwoord :

— Als gij, mijne heeren, te voet gaat, dan ga ik ook te voet.

Toen de officieren die aan het hoofd van het bataljon reden, den keizer herkenden, hielden zij hunne paarden in, en nu begaven wij ons te voet naar de Plaza de Armas, en van daar naar de Calle de Hospital en de westelijke voorstad naar den Cerro.

Aan den voet daarvan begaven den zwakken Castillo zijne krachten; hij kon niet verder.

De keizer nam hem onder eenen arm en ik onder den anderen, en zoo sleepten wij den uitstekenden, getrouwen generaal den Cerro, die slechts door een enkel bataljon bezet was, op.

Het was nu klaarlichte dag en een verwonderlijk schoone morgen.

Eensklaps gaven de klokken van La Cruz het afgesproken teeken, dat het schandelijk verraad gelukt was, en vroolijk antwoordde het trompetgeschetter in alle vijandelijke gelederen op dit klokgelui.

Wij waren nauwelijks op den Cerro de la Campagne aangekomen, of wij werden terstond van den San Gregorio en uit de Casa Blanca beschoten.

Toen dichte drommen infanterie tegen onze troepen oprukten, liepen deze in groote menigte tot den vijand over.

Spoedig daarop kwam Mejia en kolonel Campos met een gedeelte der lijfwacht alsmede verscheidene officieren te paard aan.

De keizer zond iemand naar Miramon af : deze was met de officieren van zijn staf uitgereden om troepen bijeen te brengen en werd door eene afdeeling vijandelijke cavalerie aangevallen en kreeg van den officier een schot in het gezicht.

De kogel drong in zijn rechterwang door en kwam er dicht bij zijn oor weder uit.

De generaal werd in het huis van dokter Licea gedragen, die wel is waar een oude kennis van hem was, maar hem toch des namiddags aan den vijand verried.

Men kan zich wel voorstellen in welk eene spanning de keizer en wij allen naar de stad keken in de hoop dat wij enkele van onze troepen zouden zien aankomen; maar in plaats daarvan kwamen tijdingen, dat er verscheidene bataljons overgeloopen waren.

Eindelijk zag de keizer een troep roode cavalerie uit de stad te voorschijn komen en zeide tot mij met tranen in de oogen :

— Kijk eens, Salm! daar komen mijne trouwe huzaren aan.

Dit was, helaas! eene vergissing; het was slechts eene afdeeling van het regiment der keizerin. De huzaren waren dadelijk gevolgd, maar tusschen hen en ons zagen zij eensklaps het bataljon van den vijand, waarover ik vroeger gesproken heb en waarbij Lopez zich bevond.

Tusschen de Plaza de la Independencia en de Plaza de Armas werden zij door den verrader gedwongen zich over te geven. Zij moesten afstijgen en zij benevens hunne dappere officieren Pawlowsky en Khölig werden ontwapend.

Twee huzaren schoten de hunne dood en anderen lieten ze loopen.

De paarden keerden zoo spoedig mogelijk naar hunnen stal in den Meson terug; maar toen zij op de Plaza de La Cruz kwamen, meende de aldaar geposteerde infanterie, dat het een aanval der cavalerie was, en gaf vuur.

De vijand was over zijne overwinning nog zoo verbaasd dat hij er nog ternauwernood kon aan gelooven en zich overal uiterst wankelend gedroeg.

Een van onze bataljons rukte naar den Cerro op; maar toen het dezen tot op een afstand van vijfhonderd schreden genaderd was, maakte het rechtsomkeer en keerde naar de stad terug.

De keizer zond een officier af om het botaljon tot terugkeeren te bewegen; maar de kommandant — ik heb den naam van den schurk, tot mijn leedwezen vergeten — lachte hem uit en reed weg.

De keizer verzocht mij, eens met Mejia te beraadslagen en hem te vragen, of wij ons nu nog een weg door de gelederen van den vijand heen zouden kunnen banen; doch Mejia verklaarde zulks voor eene volstrekte onmogelijkheid.

In de stad hoorde men op verscheidene plaatsen het geknal van geweerschoten; dichte vijandelijke kolommen infanterie, gevolgd door cavalerie, rukten tegen den Cerro op, en de drie batterijen die vuur op ons gaven, verdubbelden hare pogingen.

— Salm! zei de keizer tot mij, nu een gelukkige kogel!

Maar de gelukkige kogel kwam niet en de keizer wendde zich nogmaals tot Mejia met de vraag of er dan volstrekt geen mogelijkheid was om ons door den vijand heen te slaan; maar Mejia bleef bij zijn gevoelen.

Nu riep de keizer Castillo en mij bij zich en richtte tot Mejia ten derden male dezelfde vraag, waarop deze ten antwoord gaf :

— Wij hebben slechts een handvol cavalerie en kunnen op een gedeelte daarvan geen staat maken. Laat Uwe Majesteit maar eens een blik in het ronde slaan en zelf beoordeelen of er mogelijkheid bestaat. Het kan mij weinig schelen of ik doodgeschoten word, maar ik wil de verantwoording niet op mij nemen dat ik Uwe Majesteit aan een zekeren dood blootgesteld heb.

Behalve het vuur van de artillerie kregen wij nu ook van twee kanten infanterievuur, en op twee plaatsen van den Cerro werd de witte vlag geheschen.

Langer te aarzelen zou een dwaasheid geweest zijn; men moest zich in het onvermijdelijke schikken, en de keizer zond den luitenant-kolonel Pradillo met eene witte vlag naar Escobedo af, ten einde met dezen over de overgave der stad te onderhandelen.

De keizer, die zijne volkomene kalmte behield, haalde een pakket papieren uit den zak en liet dit door kapitein Von Fürsterwärther en Blasio in eene tente verbranden.

Wat voor papieren dit geweest zijn, heeft de keizer mij niet medegedeeld.

Ons vuur was natuurlijk dadelijk gestaakt, maar dat van den vijand werd nog minstens tien minuten na het opsteken der witte vlag met alle heftigheid onderhouden.

Er rukken nog meer vijandelijke bataljons uit de stad aan, en al spoedig is de Cerro geheel door dichte vijandelijke drommen omsingeld.

Eene afdeeling komt naderbij; aan haar hoofd bevindt zich generaal Echegarray, die onze verdedigingswerken alleen en voorzichtig binnenrijdt.

De keizer maakt zich gereed om hem te ontvangen.

Hij plaatst zich in het midden; rechts van hem staan Mejia en Castillo, links sta ik, en de andere heeren der keizerlijke omgeving scharen zich achter ons.

De keizer knoopt zijn paletot los en wacht, op zijn sabel leunende, den vijandelijken generaal af.

Deze komt in eene beleefde houding naar hem toe, neemt zijn hoed af, noemt den keizer « *Vuestra Maqestad* » en verklaart dat deze zijn gevangene is.

Na eenige woorden gewisseld te hebben, verlangde de keizer naar generaal Escobedo gebracht te worden.

Het paard van den keizer werd voorgebracht en ook de twee van Mejia, die er een aan Castillo afstond.

Mijne paarden waren reeds in handen van den vijand en ik ging buiten de verschansing om het een of ander paard voor mij te zoeken.

Ik zag daar een rijknecht van den keizer, die den grooten Amerikaanschen schimmel, welke de keizerin anders placht te berijden, vasthield.

Op het oogenblik waarop ik daar naartoe ga, komt er een vijandelijk ruiter aanrijden en vraagt aan wien dit paard toebehoort.

De domme rijknecht antwoord: « Aan den keizer », en de ruiter kaapt mij den schimmel voor den neus weg.

Ik tracht een trompetter van het regiment der keizerin uit den zadel te doen stijgen, maar tevergeefs, en ik vrees reeds, den keizer niet te zullen kunnen volgen, toen mijn trouwe adjudant, die getuige van mijn pogingen geweest is, mij zijn paard aanbiedt.

Toen hij het eens deed, bij gelegenheid dat mijn paard gekwetst werd, had ik zijn aanbod van de hand gewezen; maar nu nam ik het in dank aan en begaf mij daarmee naar den keizer.

Wij reden naar de Garita de Celaya.

Aan den voet van den Cerro zagen wij dat twee Mexicaansche ruiters aan het vechten waren, waarschijnlijk over buit.

De een schoot zijn tegenstander in de borst, zoodat het bloed er met een straal uitspoot.

De keizer riep mij toe :

— Kijk eens! Wat is dat afschuwelijk!

Wij ontmoeten een troep vijandelijke officieren. Een daarvan rijdt naar den keizer toe, omhelst hem en zegt :

— Ik begroet u niet als keizer maar als aartshertog van Oostenrijk, en bewonder u, dat gij u zoo heldhaftig verdedigd hebt.

Een ander officier gedroeg zich zeer luidruchtig en onbeschoft; hij hield aan den keizer en aan verscheidene zijner officieren zijn revolver voor het gezicht en het scheen alsof

hij wel lust had om zich door het doodschieten van den keizer naam te maken.

Vrees hield er hem waarschijnlijk van terug zijn voornemen ten uitvoer te brengen, want men had in het vijandelijk leger bekend gemaakt, dat, ingeval de keizer gevangen genomen werd, ieder die zich aan diens leven zou vergrijpen, doodgeschoten zou worden.

Men wilde hem in leven houden.

In de nabijheid van de Garita de Celaya troffen wij ook Escobedo met zijn gevolg en zijne lijfwacht, de Cazadores de Galeano, aan.

Er werd halt gehouden en dadelijk door de laatstgenoemden en de vijandelijke officieren een kring rondom den keizer gevormd, waardoor ik van dezen afgedrongen werd; maar hij miste mij terstond en riep mij tot zich.

Wij keerden allen om en reden naar den Cerro de la Campagne terug.

Ik zag Escobedo bij deze gelegenheid voor de eerste maal.

't Is iemand van omstreeks veertig jaren, van gemiddelde lengte, met donker haar en baard en eene zeer donkere gelaatskleur.

Hij draagt een bril en heeft verwonderlijk groote ooren, die ver van zijn hoofd afstaan.

Hij was zeer vriendelijk op Mexicaansche wijze, maar in zijn gezicht lag eene valsche uitdrukking.

In vroegeren tijd was hij muilezeldrijver geweest, had daarop in de rechten gestudeerd en zich bij de partij der Juaristen aangesloten voor welke hij eenige benden verzamelde.

Hij had het geluk eene Oostenrijksche kolonne die geld vervoerde, te overvallen, en verkreeg een politieken invloed.

Hij is volstrekt geen soldaat en zeer bang om zich aan het vuur bloot te stellen.

Op den weg naar den Cerro reed Escobedo naast den keizer.

Generaal Mirafuentes, die tot diens staf behoorde, begaf zich naar den keizer en verlangde van hem in naam van Escobedo zijn sabel, dien de keizer hem overgaf.

Een ander generaal nam mijn sabel en de revolvers van den keizer die ik in mijn gordel gestoken had.

Op den Cerro gekomen stegen wij allen af.

Escobedo beval den keizer, de aldaar staande tent binnen te treden, en ik volgde.

Nadat de keizer eenige oogenblikken tegenover Escobedo gestaan had en deze zweeg, zeide deze :

— Als er nog meer bloed moet stroomen, neem dan alleen het mijne.

Dit en nog twee andere verzoeken richtte de keizer tot Escobedo. Het eerste was dat zijn leger zou gespaard worden, en het tweede dat alle personen uit zijne omgeving, die het verlangden, naar de kust zouden gebracht worden, ten einde zich naar Europa in te schepen.

Escobedo antwoordde, dat hij hieromtrent onderrichtingen van zijne regeering zou vragen, maar *dat de keizer en de zijnen als krijgsgevangenen zouden behandeld worden.*

Dit werd onder de grootste plechtigheid gezeid dat later deze belofte schandelijk zou verbroken worden stelt de laagheid van een Mexicaanschen generaal nog meer in 't licht.

De keizer werd nu aan generaal Riva Palacio overgegeven.

Wij moesten naar La Cruz teruggebracht worden, en generaal Palacio had den tact den keizer niet door de stad te brengen.

Toen wij op de Plaza de La Cruz aankwamen vonden wij eene afdeeling van onze dappere Cazadores als gevangenen.

Zij ontblootten, toen zij den keizer zagen, hun hoofd en staarden hem met diep leedwezen aan, ja, verscheidene onder de oude soldaten weenden.

Bij den ingang van La Cruz stegen wij af, en hier gaf de keizer aan generaal Riva Palacio zijn paard met zadel en tuig.

De keizer werd naar zijne oude kamer gebracht, die intusschen, evenals alle vertrekken in La Cruz, geheel en al geplunderd was.

In de kamer van den keizer bevond zich niets anders dan zijn veldbed, waarvan de matras opengesneden was daar men naar verborgen schatten zocht, een stoel en een tafel.

Een gedeelte der gestolene voorwerpen en daaronder het zilveren waschgereedschap van den keizer, alsmede verscheidene papieren, bevonden zich in de kamer van Lopez.

De toorn waardoor deze zich den vorigen avond liet vervoeren, toen men hem in plaats van goud slechts zilver « in bewaring » gaf, is voldoende om zijn karakter te kenschetsen.

De luitenant-kolonel Pittner en de majoor Malburg maakten zich vroolijk over een der schildwachten, wiens uitgeteerde gestalte en gehavende kleeding hunnen lachlust opwekte, maar een kolonel, die in het leger als een bloedhond bekend was, merkte dit en zeide :

— Lacht maar, Mijne Heeren! Die menschen zijn toch altijd nog goed genoeg om u dood te schieten.

Den 17n Mei werd de keizer en wij naar het klooster Santa Teresita overgebracht, waar wij Mercèdes, de Roode Roos van Mexico en andere bekenden een valsche rol zullen zien vervullen.

HOOFDSTUK V

DE MOORDPOGING AAN HET MEER

Drie maanden later reed Evraert in de richting van het meer *Del Rubio,* waar hij spoedig aankwam en dat hij op dit oogenblik gemakkelijk en bijna droogvoets kon oversteken.

Na het meer te zijn overgegaan, vierde Evraert zijn paard den vollen teugel en dreef hij het recht voor zich uit.

Deze geweldige rit duurde bijna twee uren, eerst door het hooge prairiegras, toen door struiken, struweelen en kreupelbosch, dat allengs dichter en dichter werd en eindelijk in een volslagen woud veranderde.

Na een tamelijk diepe vallei of bergpas te zijn doorgereden, welks steile kanten met ontoegankelijk warbosch waren bedekt, kwam de jonkman aan een soort van kruisweg, waar verscheidene door de wilde dieren gevormde loopsporen samenliepen en waar een Indiaan in zijn bonten oorlogsdos, voor een vuurtje van boom-mest en bladrijzen deftig zijn calumet zat te rooken, terwijl zijn gekluisterd paard op korten afstand aan de takken der jonge boomen stond te knabbelen.

Zoodra Evraert hem in het oog kreeg, klemde hij de teugels van zijn draver hard, ten einde den Roodhuid met meer gerustheid te kunnen naderen.

— Goeden avond, hoofdman, riep hij met een luchtigen sprong van zijn paard stijgend, terwijl hij den krijgsman vriendschappelijk de hand drukte die deze hem toestak.

— Oah! riep de hoofdman, ik had mijn bleeken broeder niet meer verwacht.

— Waarom niet? Ben ik dan niet gewoon mijn woord te houden?

— Misschien zou het bleekgezicht beter gedaan hebben met in zijn kamp te blijven; Wimpa is een krijgsman, hij heeft een spoor ontdekt.

— Goed! aan sporen ontbreekt het immers niet in de prairie?

— Oah! maar dit is breed en zonder voorzorg getrokken. Het is blijkbaar een spoor van blanken.

— Bah! wat kan mij dat schelen, riep de jonkman onverschillig. Denkt gij dan dat mijne troep de eenigste is die op dit oogenblik de wildernis doortrekt?

De Roodhuid schudde het hoofd.

— Een Indiaansch krijgsman vergist zich niet op het oorlogspad. Dat spoor is van mijn broeders vijand.

— Waarom zoudt gij dat denken?

De Indiaan scheen niet genegen zich nader te verklaren. Hij liet het hoofd op de borst zakken en antwoordde een poosje later:

— Mijn broeder zal het zien.

— Ik ben sterk, goed gewapend en geef weinig om hen die mij zouden willen aanranden.

— Een man is minder dan tien, zeide de Indiaan met pedante nadruk.

— Wie weet! hernam de jonkman luchthartig. Maar dat is op dit oogenblik de vraag niet, vervolgde hij, ik kom om het nieuws te hooren dat het opperhoofd mij heeft toegezegd.

— De belofte van Wimpa is heilig.

— Dat weet ik, hoofdman, en daarom heb ik niet geaarzeld hier te komen. Maar de tijd verloopt, ik heb een langen weg te maken eer ik weder in het kamp ben, er broeit een onweder; en ik wil u wel bekennen dat ik mij daaraan niet gaarne zou blootgesteld zien op mijnen terugtocht. Wees dus kort en gezwind.

Het opperhoofd boog toestemmend en wenkte den jonkman om nevens hem plaats te nemen.

— Goed; begin nu maar terstond, hoofdman, ik ben geheel aan u; riep Evraert zich op den grond neervlijende, maar vertel mij eerst, hoe het komt dat ik u heden pas vind?

— Dat komt, herhaalde de Indiaan flegmatiek, omdat, zooals mijn broeder wel weet, Quiepa-Tani (Gods stad) hier ver van daan ligt. Een krijgsman is slechts een mensch, en Wimpa heeft schier het onmogelijke gedaan om zijn bleeke broeder nog heden te ontmoeten.

— Het zij zoo, hoofdman, en ik dank er u voor. Komen wij nu ter zake.

— Hoe is het met u gegaan sedert onze scheiding?

— Quiepa-Tani heeft hare poorten voor de blanke jonge maagden geopend. Ze zijn in veiligheid in Quiepa, ver buiten het bereik harer vijanden.

— En heeft men u niet gelast mij iets te zeggen?

De Indiaan aarzelde een poosje.

— Neen, zeide hij eindelijk, zij zijn gelukkig en zij wachten.

Evraert zuchtte.

— Dat is vreemd, prevelde hij.

Het opperhoofd wierp ten slotte een ernstigen blik rond zich.

— Wat zal mijn broeder doen? vroeg hij.

— Ik zal ze spoedig gaan bezoeken.

— Mijn broeder zou verkeerd doen, niemand weet waar zij is. Waarom zou hij haar schuilhoek openbaar maken?

— Ik zal, zoo ik hoop, weldra in staat zijn om vrij te handelen, zonder voor onbescheiden blikken te vreezen.

Een sombere gloed tintelde in het oog van den Roodhuid.

— Alleen de Wacondah beschikt over den dag van morgen, zeide hij.

— Wat wil de hoofdman daarmee zeggen?

— Niets anders dan hetgeen ik zeg.

— Goed. Gaat mijn broeder met mij naar het kamp terug?

— Wimpa gaat weder naar Quiepa-Tani, om te waken over haar die zijn broeder hem heeft toevertrouwd.

— Zal ik u spoedig wederzien?

— Misschien, antwoordde de Indiaan uitwijkend.

— Maar, liet hij er dadelijk op volgen, heeft mijn broeder niet gezegd dat hij het plan had zich naar Quiepa te begeven?

— Dat heb ik.

— Wanneer komt mijn broeder daar?

— In de eerste dagen der volgende maand, op zijn allerlangst. Waartoe die vraag?

— Mijn broeder is een bleek gezicht. Zoo Wimpa hem zelf niet in de Quiepa brengt, zal de blanke hoofdman er niet kunnen komen.

— Gij hebt gelijk, ik wacht u dus tegen dien tijd op de plaats waar wij elkander het laatst ontmoet hebben.

— Wimpa zal er zijn.

— Goed, ik reken op u. Thans moet ik u verlaten, de nacht daalt snel, de wind trekt met kracht op, ik moet weg.

— Vaarwel antwoordde de Indiaan, zonder het minste blijk dat hij hem tegen wilde houden.

— Vaarwel! riep Evraert.

Met dit woord sprong hij in den zadel, gaf zijn paard de sporen en reed weg.

Wimpa staarde hem grijnzend na.

Zoodra hij hem achter een boschje had zien verdwijnen, boog hij zich een weinig voorover en bootste tweemaal het fluisterend geblaas na van den cabra capella.

Op dit signaal, werden op korten afstand van het vuur, de takken van het kreupelhout omzichtig uiteengeschoven en trad er een man te voorschijn.

Na vooraf een bespiedenden blik in het rond te hebben geworpen, naderde hij den Roodhuid en bleef voor hem staan.

De man was Guerero.

— Wel? vroeg hij.

— Heeft mijn vader alles verstaan? vroeg Wimpa op twijfelachtigen toon.

— Alles!

— Dan behoef ik mijn vader niets te zeggen.

— Niets!

— Het onweer nadert, wat verlangt mijn vader?

— Wat tusschen ons is afgesproken.

— Zijn de krijgslieden van den hoofdman gereed?

— Ja.

— Waar zijn ze?

— Op de aangewezen plaats.

— Goed, laat ons vertrekken.

— Ja, vertrekken wij.

De beide mannen die elkander sedert lang reeds kenden hadden niet veel woorden noodig om zich te doen verstaan.

— Kom! riep Don Guerero! met luider stemme.

Op dit geroep kwamen er tien Mexicaansche ruiters te voorschijn.

— Ziedaar hulptroepen,in geval uwe krijgslieden te kort schoten; zeide hij, zich naar het opperhoofd wendende.

Deze hield zich alsof het hem maar half beviel, hij haalde verachtelijk de schouders op en antwoordde meesmuilend:

— Waartoe twintig krijgslieden tegen een eenig man?

— Hij is een man die er honderd waard is! hernam don Guerero, op den toon van zekerheid, die den Roodhuid ruim stof tot nadenken gaf.

Thans reden zij weg.

Inmiddels reed Evraert steeds voort in gestrekten draf.

Hij was echter wel verre van te vermoeden dat er in deze oogenblikken een aanslag tegen hem gesmeed werd, en haastte zich geenszins uit vrees voor de menschen, maar voor den storm, die met iedere minuut grooter werd, terwijl de regen, die met groote druppels begon te vallen, hem aanspoorde om zoo spoedig mogelijk eene veilige schuilplaats te zoeken.

Onder het voort rijden, dacht hij onwillekeurig na over het korte gesprek dat hij met den Roodhuid had gevoerd, en terwijl hij de tusschen hen gewisselde woorden bedaard overwoog, bekroop hem zekere onbestemde vrees en ongerustheid, waarvan hij zich geene rekenschap wist te geven.

Het was hem alsof er achter de bestudeerde terughouding van den Indiaan een duister verraad schuilde.

Hij herinnerde zich, dat deze nu en dan, geweifeld en dubbelzinnig gesproken had!

Hij beefde bij de gedachte, dat het meisje een ongeluk kon overkomen zijn, of dat haar eenig gevaar bedreigde: en zijne ongerustheid klom, naarmate hij minder grond meende te hebben om zich op den trouw van den Indiaan te verlaten.

Op eens blonk er een lichtvlam door de duisternis, zijn paard maakte een zijdelingschen sprong en twee of drie kogels floten dicht langs hem heen.

Oogenblikkelijk zette hij zich vast in den zadel.

Hij bevond zich juist midden in den hollen weg, dien hij eenige uren te voren was doorgereden.

Van alle kanten ingesloten, zag hij in den schaduw rondom hem, menschelijke gestalten zich bewegen, maar het was reeds te donker om hen bepaald te onderscheiden.

Op dit oogenblik vielen er opnieuw schoten, een kogel nam zijn hoed weg en verscheidene pijlen snelden dicht langs hem heen.

De jonkman hief stoutmoedig het hoofd op.

— Ha! verraders! riep hij met een sterke stem.

Terwijl hij zijn draver met de knieën aanzette, stoof hij met duizelende vaart voorwaarts, diep om den hals van zijn paard gebogen, met de teugels tusschen de tanden, en in iedere hand een revolver.

Een vreeselijke oorlogskreet liet zich hooren, vermengd met woeste verwenschingen in het Spaansch.

Als een wervelwind vloog Evraert door de hem omringende massa en schoot hij zijnen revolver op den dichten drom zijner onbekende vijanden af.

Kreten van woede en smart weergalmden, geweerschoten en sissende pijlen vervolgden zijn toomeloos rennend paard, dat den grond niet meer scheen te raken.

Achter hem klonk de woedende galop van verscheidene ruiters die hem snel als de wind najaagden.

— Verraad! verraad! schreeuwde hij uit al zijne macht, terwijl hij zijn zwaard trok, zijn paard deed zwenken, en als een tijger met onbeteugelde vaart op de vijanden inreed, die hem van alle zijden dreigden te omsingelen.

Op eens, in het heetst van den strijd en op het laatste oogenblik, toen hij gevoelde dat zijne krachten hem begonnen te ontzinken en hij den ongelijken kamp weldra zou moeten opgeven, knalden er drie schoten van de andere zijde, en werden de lieden die hem aanvielen in de flank aangegrepen en op hunne beurt genoodzaakt zich tegen onzichtbare vijanden te verdedigen.

— Wij komen! riep eene doordringende stem in de verte, houd stand! houd stand!

Evraert beantwoordde dit geroep met een daverende aanvalskreet en stortte zich opnieuw met kracht op den vijand in.

Hij was thans niet meer alleen.

Wie het ook wezen mocht, die hem ter hulp schoot, hij gevoelde dat hij ondersteund werd en hield zich voor gered.

Ondanks het onzekere terrein en de heerschende duisternis, troffen zijne slagen doel en werd de dicht opeengedrongen massa der aanvallers, thans van twee zijden bestookt, genoodzaakt zich in twee partijen te scheiden.

Drie onbekende ruiters stormden door de hierdoor ontstane opening en schaarden zich aan de zijde van Evraert.

— Ha! riep deze met een spotachtigen lach, nu is den strijd ten minste gelijk.

— Vooruit, mijne kameraden, vooruit!

Met dezen uitroep wierp hij zich opnieuw op zijne vijanden, onmiddellijk gevolgd door zijne drie dappere helpers.

Wie waren deze mannen?

Vanwaar kwamen zij?

Hij wist het niet en dacht er niet aan om het te vragen.

Trouwens, was er geen tijd voor zulke verklaringen.

Overwinnen of sterven was de leus!

— Doodt hen! doodt hen! huilde een der vijandelijke ruiters, die zich plotselings op hen wierp met opgeheven sabel en met al de woede van een ingekankerden haat.

— O! zijt gij het, don Guerero? riep Evraert, ik dacht wel, dat wij elkander ontmoeten zouden, uwe stem heeft u verraden.

— Dood en Verderf! was het antwoord.

De beide mannen stormden als ontembare duivels tegen elkander, hunne paarden kregen een vreeselijken schok en de ruiter, dien den jonkman voor Guerero hield, viel in het zand.

— Victorie! juichte Evraert, terwijl hij onmiddellijk doorsloeg en alles neersabelde wat onder zijn bereik kwam.

Zijne nog altijd onbekende vrienden, volgden hem spoorslags en weerden zich niet minder dapper.

Tegen hun vereenigden aanval konden de vijanden niet lang stand houden.

Zij weken weldra terug, en kozen in alle richtingen het hazenpad.

De bergpas was weder vrij.

Thans meende Evraert niets meer te duchten te hebben.

Hij gaf dus zijn paard de sporen en reed in gestrekten draf den hollen weg uit naar den rivierkant.

Zoodra hij zich buiten gevaar bevond, haalde hij ruimer adem en keek om zich heen.

Zijne onbekende verdedigers waren als bij tooverslag verdwenen.

Op hetzelfde oogenblik hoorde hij een schot en voelde hij aan den linker arm, iets dat naar een zweepslag geleek.

— Wat moet dit beteekenen? prevelde hij onwillekeurig.

Een geweerkogel had hem getroffen.

Deze wond bracht hem tot besef van zijn tegenwoordigen toestand.

Zijne vijanden hadden zich weder vereenigd en zaten hem opnieuw achter de hielen.

Voor zich uit hoorde hij de troebele golven der hoog gezwollen Rubio bulderen.

De wraak van Goden en menschen scheen samen te spannen om hem te overstelpen!

Bij deze sombere gedachte beving hem een onweerstaanbare vrees; hij achtte zich verloren en slaakte den eersten noodkreet.

Intusschen begonnen zijne vervolgers snel op hem te winnen.

Zonder aarzelen of nadenken stortte hij zich in de bruisende Rubio.

Een twintigtal kogels deden het water rondom hem opplassen.

Onverschrokken keerde hij zich op zijn paard om en schoot voor het laatst zijn revolvers af, onder het uiten van een tweeden noodkreet, die langs de andere zijde van den bruisenden stroom beantwoord werd, met :

— Moed!

Maar de menschelijke natuur heeft hare bepaalde grenzen, deze laatste poging had het overschot zijner krachten uitgeput.

Wanhopig en met krampachtige hand, omklemde hij de teugels van zijn paard, maar wankelde en stortte bewusteloos in de rivier, onder den wegstervenden uitroep: « Bellarosa! Bellarosa! »

Twee geweerkogels kruisten zich boven zijn hoofd, de eene afgeschoten door den man die van aan den achter hem gelegen oever op hem mikte.

De andere door een der redders die hem van den anderen oever was ter hulp gesneld.

Zijn onbekende vervolger brulde als een aangeschoten wild dier, waggelde als een dronken man en verdween in de duisternis.

HOOFDSTUK VI

DE HAAT VAN CASSA

Het was geen klein werk geweest voor den Zwarten Panter om Bellarosa en hare dochter aan de handen harer bewakers te ontrukken.

Sedert de poging tot ontvluchting, had Cassa de waakzaamheid doen verdubbelen en hij zou eindelijk overgaan tot een besluit dat hij reeds sedert lang genomen had.

Hij wilde de blanke vrouw tot gemalin verheffen.

't Is te zeggen dat hij een engel aan den duivel wilde paren.

Bellarosa was haar lot niet onbewust, ook had zij besloten liever te sterven dan toe te geven.